

АНОТАЦІЯ

дисертаційного дослідження здобувачки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»

ШЕПЕЛЛА Г.Л.

Науковий керівник: професор кафедри наук про здоров'я, к.мед.н., доц. Брич В.В.

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ ПРОЖИВАННЯ

Актуальність дослідження. Фізична активність є важливим компонентом способу життя кожної людини, яка має безпосередній вплив на рівень здоров'я, виникнення та перебіг численних захворювань та якість життя в цілому. Фізична активність особливо у дитячому віці є невід'ємною частиною способу життя, адже має вагомий вплив на формування здоров'я, імунної реакції організму, позитивно впливає на ріст та розвиток кісток, а також варто зауважити, що звичні практики здоров'я формуються у дитячому віці і продовжуючи існувати дорослому житті.

В останні роки спостерігається погіршення здоров'я дітей шкільного віку, а в сільських загальноосвітніх школах – тенденція до збільшення чисельності спеціальних медичних груп, в результаті чого гостро постає проблема контролю за станом здоров'я, запобігання та зниження захворюваності дитячого населення, особливо серед жителів сільської місцевості.

В результаті посилення загрозливих тенденцій зниження рівня здоров'я серед населення посилення фізичної активності повинні виступати ефективним засобом профілактики захворювань. Проте наявна інфраструктура для розвитку спорту та відпочинку більшості сільських, селищних рад не відповідає сучасним вимогам і не може задовольнити потреби населення.

Одним зі способів покращення ситуації може стати формування здорового способу життя дітей з посиленням одного з найважливіших компонентів – фізичної активності. Поширені недоліки втручання щодо фізичної активності вказують на те, що складні основні механізми змін ще не повністю зрозумілі, а рівні фізичної

активності дітей сільської місцевості можуть формуватися під впливом багатьох факторів.

Рівень фізичної активності залежить від безлічі чинників, внутрішніх та зовнішніх, до них відносяться особистісні, соціальних, економічних і культурних чинників, функціональних вікових особливостей, типу нервової системи, наявності вільного часу та мотивації до занять, організації занять у школі, а також наявність інфраструктури спортивних та рекреаційних споруджень, облаштованих місць відпочинку.

Актуальною проблемою є пошук і наукове обґрунтування таких інтервенцій громадського здоров'я щодо посилення фізичної активності, особливо в селі, які б враховували особливості дітей, їх розвитку, соціального середовища та відповідали українському менталітету та сучасним світовим тенденціям.

Саме тому для розробки інтервенцій громадського здоров'я для вказаної цільової групи слід визначити основні прогностичні чинники формування її фізичної активності

Мета дослідження: дослідити фактори, що впливають на формування рівнів фізичної активності дітей шкільного віку, які проживають у сільській місцевості та на їх основі сформувані рекомендації щодо покращення рівнів

Завдання дослідження:

1) Дослідити та узагальнити інформацію з вітчизняних та іноземних науково-методичних джерел щодо рівня фізичної активності дітей, які проживають у сільській місцевості та фактори, що впливають на їх формування.

2) Розробити план та поетапну програму дослідження, підготувати методологічний інструментарій для проведення дослідження.

3) Дослідити та провести аналіз рівнів фізичної активності дітей шкільного віку, які проживають у сільській місцевості різних районів.

4) Дослідити та провести аналіз факторів, які позитивно та негативно впливають на рівні формування фізичної активності дітей.

5) Узагальнити результати дослідження та розробити на їх основі рекомендації щодо покращення рівнів фізичної активності дітей шляхом впливу на фактори, що їх формують.

Заплановані методи дослідження:

1. *Системний підхід та системний аналіз* - на всіх етапах дослідження для проведення комплексного дослідження теми, оцінки проблеми з врахуванням всіх аспектів системного підходу;

2. *Бібліосемантичний метод* - для вивчення та узагальнення інформації з вітчизняних та іноземних наукових джерел щодо рівнів фізичної активності та факторів, які впливають на їх формування в дітей шкільного віку, які проживають у сільській місцевості;

3. *Соціологічний метод* – з метою отримання інформації шляхом опитування респондентів (діти шкільного віку, батьки та інші визначені цільові групи);

4. *Медико-біологічний* - метод шкал, дослідження дітей шляхом проходження попередньо підготовлених шкал;

5. *Статистичний метод* - для проведення математичної обробки даних, отриманих в результаті дослідження;

6. *Графічний метод* - метод для наочного зображення отриманих результатів;

7. *Метод експертних оцінок* - з метою оцінки розроблених рекомендацій щодо покращення рівнів фізичної активності дітей.

Запланована наукова новизна. Новизна дослідження полягатиме в представленні детального дослідження проблеми формування рівнів фізичної активності дітей під впливом факторів сучасного сільського середовища та науково обґрунтовані способи вирішення проблеми шляхом формування та розробки рекомендацій на основі результатів проведеного дослідження.

Очікуване практичне значення результатів дослідження. Очікуване практичне значення буде полягати в розробленні методичних рекомендації, мета яких покращення рівнів фізичної активності дітей, які проживають в сільській місцевості, шляхом впливу на фактори, які безпосередньо пов'язанні з їх формуванням. Ознайомлення та застосування цих рекомендацій надасть можливість сформува

правильне середовище для занять, підвищити рівень активності дітей, що може сприяти покращенню здоров'я і якості життя дітей та безпосередньо вплинути на здоров'я нації в майбутньому. Створення таких рекомендацій дасть можливість збільшити рівень проінформованості населення щодо проблеми низького рівня активності, шляхів її підвищення та безпосереднього впливу рівня активності на здоров'я.

**Здобувачка третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти**

Гретта ШЕПЕЛЛА